

Je eigen gordijnen maken

Beschrijving over gordijnen maken voor de boot, waar moet je op letten en hoe doe je dat.

Het geeft veel voldoening wanneer je zelf de gordijnen gaat maken voor je eigen schip en wanneer men overweg kan met een naaimachine dan moet dit ook lukken. Hierbij moet ik wel opmerken dat het maken van kleding een totaal andere benadering heeft dan die van overgordijnen.

We gaan stap voor stap uitleggen, fotos en tekeningen om e.e.a. duidelijk te laten maken.

Maten opnemen en de hoeveelheid stof berekenen

Bij het opmeten van de gordijnen gaan we uit van de railbreedte en de lengte van het gordijn.

Bij een Doerak worden de ramen gezien vanaf de stuurhut steeds korter en loopt het plafond en zijwand iets rond. Met het opmeten hebben we hier geen last van, een gordijn kan nu eenmaal niet in de vorm van de Doerak genaaid worden. Basisprincipe is dat een gordijn in eerste instantie wordt gemaakt als een rechthoek, de bovenkant heeft een haakse hoek met de zijkant. Hier kom ik nog op terug bij het onderwerp confectie. Bij het opmeten is het nuttig dit te weten.

Het opmeten

We meten de railbreedte op en die is in ons voorbeeld 270 cm breed

Dan meten we de lengte van het gordijn in ons voorbeeld 62 cm lang

Vervolgens gaan we bepalen hoeveel banen, stukken we willen, wat is praktisch.

Links en rechts een gordijn op de rail, meestal hangen ze zo in een woning, bij de Doerak is het praktischer om drie stukken te nemen, voor elk raam een gordijn, de keuze zult je zelf moeten bepalen. Ik ga uit van drie stukken gordijn, voor elk raam 1 gordijn in dit voorbeeld.

De railbreedte 270 cm gedeeld door 3 = 90 cm per stuk strakke maat, gordijn trekt in de praktijk iets terug waardoor er kieren ontstaan, dit willen we niet we maken ieder gordijn dan ook 5 cm breder.

De strakke maat wordt dus 90cm + 5cm = 95 cm breed, dit noemen we de klaarmaat, wat betekent dat het gordijn incl. de plooiën 95 cm breed is. De totale breedte van het gordijn is dan als het klaar is $3 \times 95 \text{ cm} = 285 \text{ cm}$

Lengte berekenen

De lengte in ons voorbeeld stellen we op klaarmaat 62 cm, hierbij komt voor een schip als de Doerak 6 cm dubbele zoom en 6 cm vliesband aan de bovenkant van het gordijn. De totale lengte berekenen we dan als volgt 62 cm lengte + 12 cm zoom/inslag onderkant + 6 cm bovenkant vliesband = 80 cm.

Dit noemen we knipmaat = 80 cm, het is voor de aanschaf van de gordijnen een belangrijke maat, vooral wanneer een patroon in het gordijn zit, men krijgt dan patroon afval en voor degene die in de winkel de gordijnen af moet knippen is de maat belangrijk. Meestal komt het wel ruim uit maar het kan toch redelijk besparend zijn in de stof als je de juiste knipmaat weet, minder stof is minder betekent minder euro's afrekenen bij de kassa.

WE NEMEN MEE NAAR DE WINKEL

Klaarmaat gordijnen Breedte = 270 cm Lang 62 cm

Knipmaat 80 cm lang aantal = 3 banen/stuks op patroon

In de winkel weten ze dan genoeg, wanneer ze het niet weten zou ik een andere winkel zoeken.

Stof berekenen

We weten nu dat de breedte van een gordijn de klaarmaat heeft van 285 cm heeft. Tel bij deze breedte 50% voor de plooiën = $285\text{cm} + 145\text{cm} = 430\text{ cm}$ breed. De gordijnstof heeft meestal een standaard breedte van 140 cm. De breedte van 430 cm delen door 140 cm = 3,07 banen. Dit kunnen we afronden naar 3 banen. Bij deze standaard gordijn breedte komt het mooi uit, de kans dat dit niet mooi uitkomt, dat er met halve banen moet werken is reeel, **lees hiervoor de uitleg bij Kamerhoog**

Het aantal banen is dus 3 en de lengte knipmaat is volgens ons voorbeeld 80 cm

Je hebt aan stof onder patroon 3 x lengte (knipmaat) van 80 cm nodig = 240 cm lengte

Bij een gordijnstof met patroon moet men aangeven dat de knipmaat 80 cm is.

Stel het patroon is van 70 cm dan heeft men nodig $80\text{ cm} + 140 + 140 = 360\text{ cm}$ lengte

Stel dat het patroon 79 cm is dan kun je bestellen 3 x 79 cm, dat bespaart dan 123 cm stof in dit voorbeeld. Dit geeft aan dat je de knipmaat redelijk nauwkeurig moet weten om kosten te besparen.

Berekening kamerhoog

Een kamerhoog gordijn heeft een lengte tussen de 270 en 300 cm, men kan hier 3 stukken uit halen volgens ons voorbeeld. De knipmaat is $80\text{ cm} \times 3 = 240\text{ cm}$, we hadden een totale stofbreedte nodig van 430 cm verdeeld over drie gordijnen is 145 cm gordijnbreedte in de kamerhoog kwaliteit. Hier knippen we drie gordijnen van 80 cm hoog /145 cm breed. Let hierbij op dat het eventuele patroon. Soms kan dit bij kamerhoog problemen geven.

We beginnen met het opmeten van de gordijnen, de lengte en de breedte om de hoeveelheid stof te bepalen.

Stel de breedte is 100 cm tel hier 50% plooi ruimte bij dit maakt dat de strakke maat 150 cm moet

zijn. De meeste gordijnen hebben een breedte van 1,50 m je hebt dus genoeg aan 1 baantje

Meet de lengte, deze is b.v. 125 cm voor zomen reken je 20 cm toeslag. Voor 1 gordijn heb je dus een stuk stof nodig van 145 cm lengte op 150 cm breed.

Vervolgens gaan we de gordijnen kopen, waar moet je op letten. Het belangrijkste is dat een gordijn goed valt. Wanneer je een gordijn hebt met ingeweven patroon, bv een bloem dan zal deze niet goed vallen, het gordijn bloest op en gaat niet in pijpen hangen. Het zijn vooral de stoffen van 150 cm breed die meestal niet goed vallen en uit elkaar gedrukt worden, in de stoffen die kamerhoog worden gemaakt 300 cm hoog die veel beter vallen en veel extra afval is er meestal niet, je kunt ze door midden knippen, je koopt 150 cm en knip de 300 meter door midden. In ons voorbeeld zijn er nu twee gordijnen van 150 x 150 cm.

Welke stoffen moeten we kiezen en welke niet

De stofkeuze is behoorlijk belangrijk, er zijn n.l. stoffen in de handel die erg mooi zijn maar die heel erg moeilijk zijn onder de naaimachine.

Hier een paar nadelen van stoffen die u beter niet kunt nemen,

- Gladde stof nadeel, glijd onder de machine, stiksel is niet strak in te krijgen
- Dunne stof nadeel, stiknaden rimpelen en trekken vaak
- Patroon stof Opletten of de stof goed soepel valt, vaak heeft het patroon nogal invloed op de soepele val van de stof, er ontstaan geen mooie buizen.
- Dikke stof Moeilijk in confectie en neemt te veel ruimte wanneer de gordijnen open zijn, dikke proppen gordijnen in de hut is lastig, niet mooi.

Let bij de aanschaf niet direct op kleur en patroon, wat het oog wil. Let eerst op hoe het gordijn valt, is het stevig kan ik het gordijn mooi in plooiën zetten. Meestal is het zo dat als je een gordijn mooi in plooiën kunt zetten ook het gedrag onder de naaimachine erg goed is, dat maakt het maken van een gordijn wel een stuk eenvoudiger.

Foto boven: Voorbeeld van slecht hangende gordijn, moeilijke stoffen om te verwerken.

Foto Onder: Voorbeeld van goed hangen gordijn welke ook weinig ruimte in neemt.

De stof is gekocht, aan de slag

Wat hebben we nodig,

Vliesband 6 m

Plooiband

Plooihaken

Juiste kleur garen passen bij het gordijn

Loodjes

Magneetjes

Naaimachine en garen/ naalden voor het handwerk.

Schaar

Kleermakerskrijt.

Hoe te beginnen

Laat de banen op patroon knippen door de verkoper/ster, laat als er een patroon in zit de banen op patroon knippen, volgens ons voorbeeld is dat 1 x 80 en 2 x 140, laat de overtollige patroonlengte er aan zitten, kun je er later zelf af halen.

Bepaal wat de bovenkant is en geef dit een merkteken, bv met een veiligheidsspeld.

Bepaal wat de voor en achterkant is, veel gordijnen hebben dezelfde voor en achterkant maar er kan een kleurverschil ontstaan, de kleuren aan beide zijden zijn soms niet exact, let hier op een goede verkoper zal u hier op wijzen.

Knip de banen vervolgens haaks af ten opzichte van de zijkant.

Hier is een trucje voor, maak een klein knipje in de zijkant van het gordijn, zoek een inslag draadje en trek deze uit de gordijnstof, nu ontstaat er een knip streepje in het gordijn, bijna is dit altijd haaks, soms niet dus wel even waakzaam zijn of het inderdaad haaks is. **Zie onderstaande foto**

We leggen de eerste recht afgeknipte baan op een vlakke ondergrond, vervolgens leggen we links en rechts een baan , zodanig dat het eventuele patroon mooi doorloopt, met het kleermakerskrijt markeren we het knippunt van deze twee banen. Trekken vervolgens weer een draadje er uit en we hebben de gehele bovenkant van ons gordijn recht en op patroon. De onderkant laten we zoals hij is.

Het vliesband aanbrenge

De breedte van het vliesband bepaald de hoogte van de plooi, dit band is in verschillende breedtes te koop, voor onze ramen in de Doerak is 6 cm de mooiste maat, 3 cm is veel te smal en 10 cm veel te breed, de verhoudingen kloppen dan niet meer. Precies 5 of 6 cm is er niet, de woninginrichting ziet niet op een mm, de juiste maat van het vliesband beweegt zich tussen de 5 en 6 cm.

Zet het vliesband vast met een zigzag steek aan de rechte bovenkant van het gordijn, het vliesband ligt op het gordijn tijdens het stikken. Wanneer dit mooi aan de bovenkant vast is gezet en we het vervolgens dubbel slaan zie je aan de achterkant van het gordijn geen vliesband meer. **Zie foto onder.**

Vervolgen gaan we de zijzomen maken, dit doen we met een rolzoom van ongeveer 1 cm Sla de zijkant van het gordijn 1cm dubbel, sla hem dan nogmaals dubbel en stik de zoom mooi strak over de hele lengte van het gordijn. Let op dat de bovenkant, bij de pijltjes zit los, deze omslag wordt vastgezet door de plooi welke we in de volgende stap gaan verdelen en instikken

Plooi berekening en instikken

Het gordijn is nu zover dat we de plooien in kunnen zetten, hierbij wordt voor de doe het zelf naaister dikwijls het advies gegeven om maar plooi band te gebruiken. Dat vind ik jammer want plooien in vliesband lijkt misschien moeilijk maar is uiteindelijk eenvoudiger, je moet gewoon even weten hoe dit gaat. Een ingestikte plooi met vliesband is vele malen mooier dan plooi band.

Zie foto

Plooi met plooi band

Ingestikt op vliesband

De foto laat duidelijk zien dat de ingestikte plooi strakker is en we kunnen hiermee ook het gordijn beter vouwen waardoor er een mooie golf in het gordijn ontstaat.

Berekening plooien:

In ons voorbeeld is berekend dat we een railbreedte hebben van 270 cm.

Aantal banen is 3 stuks met een lengte van 62 cm klaarmaat.

De banen hebben in ons voorbeeld zijn 140 cm breed.

Leg het gordijn op een strakke vlakke ondergrond (tafel-vloer) met de rugzijde van het gordijn naar je toe, de goede kant ligt onder.

Iedere baan van 140 cm moeten we inplooien naar 95 cm.

De buitenplooien 2 cm van de kant verwijderd houden voor de plooien. $140 \text{ cm} - (2+2) = 136 \text{ cm}$.

Tussen de plooien ruimte we op 10cm is $136 \text{ cm} : 10 \text{ cm}$ (tussenruimte) = 13.6 cm

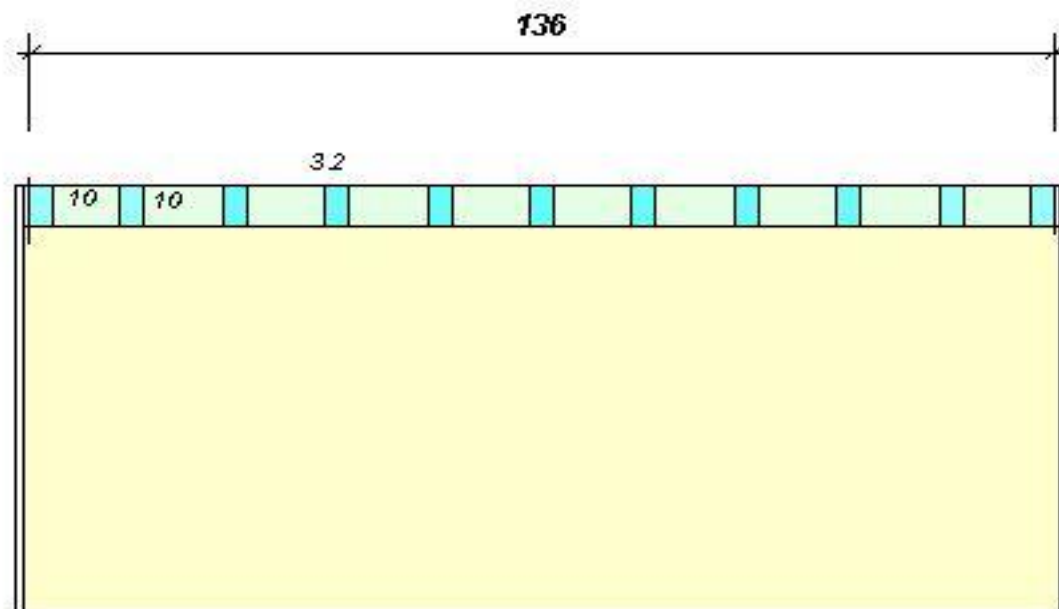
Breedte stof is $138 - \text{klaarmaat breedte } 95 \text{ cm} = 43 \text{ cm}$ delen door 11 plooien = 3,9 cm voor de plooi.

De plooidiepte wordt dan ongeveer 1,9 cm, stof neemt iets op.

We kunnen met een kleermakerskrijtje de plooien nu uitzetten volgens onderstaande tekening.

Vervolgens vouwen we de eerste plooi, streepje A op streepje B en stikken we de plooi, dit doen we met stevig stikwerk 2 a 3 keer heen en weer stikken, op deze manier stikken we de plooien stuk voor stuk.

We hebben nu drie banen klaar in de breedte van $95\text{ cm} \times 3 =$ totale breedte van 285 cm op een railbreedte van 270 cm . De stof neemt altijd wat op, in de praktijk zul je dichterbij de 280 cm uitkomen en een overlap van 10 cm heb je nodig om de gordijnen mooi sluitend te krijgen.

Onderstaande gordijnen laten duidelijk zien dat we kunnen komen onder der rail.
Ook ien we hier geen ingestikte plooi maar plooiën gemaakt met plooi band Zie volgen hstk

Onderzoom maken

Meet nu van de bovenkant van het gordijn tot de onderkant van de zoom de klaarmaat van de lengte. In dit voorbeeld 62 cm , meet dit tussen elke plooi en zet daar een speld horizontaal.

We gaan uit van een zoom van 8 cm , maak een dubbele zoom de stof wordt dan $2 \times 8 = 16\text{ cm}$ langer gemeten vanaf de horizontale spelden.

Je kunt nu ook gaan kiezen om het gordijn met de vorm van het raam mee telaten lopen. Je moet het gordijn dan eerts in de rail hangen en vervolgens de exakte hoogte afspelden, daarna weer twee x zoombreedteerbij optellen en dan op juiste maat stikken. Let op!! Dit wordt bijna nooit gedaan, maar ik heb wel vaker afwerkingen geien die nooit gedaan werden maar toch erg mooi waren in de praktijk. Hangt af van eigen creativiteit en handigheid van de maker.

Nu is het gordijn bijna klaar, het enige wat ontbreekt zijn de prikhaken deze moeten er nog ingezet. Meet de lengte vanuit de hals van de haak naar de punt, stel deze is 2,5 cm, zet dan een merkje aan de binnenkant van de plooi waar je de punt van de haak in zet, steek de puntige kant tussen het stiksel van de plooi en schuif hem naar boven, nu is er een hoofdje van 0,5 cm. Hoger mag het hoofdje niet worden, het gordijn moet onder de rail door kunnen komen.

Prikhaakje hoofdje 0 cm

Een andere manier is te werken met plooi band wat te ien is bij het blauw gestreepte gordijn, ook hier beginnen we met vliesban waarna we er plooi band achter zetten, met de haakjes maken we dan de plooiën, iets minder mooi en minder strak.

plooi band met haakjes

